

Nabucco'da imzalar atıldı

Nabucco signed

Bir cumhurbaşkanı, altı başbakan, dokuz bakan ve birçok üst düzey bürokrat, 13 Temmuz 2009 tarihinde Ankara'da Nabucco Boru Hattı Projesi imza töreninde buluştu. İmzaların atılmasıyla Nabucco Projesi için resmi çalışmalar başlatıldı.

Hazar ve Orta Doğu bölgesindeki doğal gazın Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınmasını öngören Nabucco Doğalgaz Boru Hattı Projesi'nde "dönüm noktası" kabul edilen hükümetler arası anlaşma tamamlandı. Nabucco Zirvesi ve imza törenine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın yanı sıra Gürcistan Cumhurbaşkanı Mikhail Saakashvili, Romanya Başbakanı Emil Boc, Avusturya Başbakanı Werner Faymann, Bulgaristan Başbakanı Sergei Stanishev, Macaristan Başbakanı Gordon Bajnai ve Irak Başbakanı Nuri El-Maliki ile AB Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso katıldı. Çok sayıda yerli ve yabancı gazetecinin takip ettiği zirve için 100'ü yabancı yaklaşık 330 basın mensubu akredite oldu.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, sadece enerji noktasında bakıldığında bile Türkiye'nin AB üyesi olmasının gerektiğinin net

A president, six prime ministers, nine ministers and numerous high level bureaucrats got together at the signature ceremony of the Nabucco Pipeline Project in Ankara on July 13, 2009. Official work was initiated for the Nabucco Project upon affixation of the signatures.

Intergovernmental agreement, which is deemed to be the "turning point" in the Nabucco Natural Gas Pipeline Project stipulating transport to Europe through Turkey, of the natural gas in the Caspian and Middle Eastern regions, was completed. Beside, Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan, Georgia President Mikhail Saakashvili, Rumania Prime Minister Emil Boc, Austria Prime Minister Werner Faymann, Bulgaria Prime Minister Sergei Stanishev, Hungary Prime Minister Gordon Bajnai and Iraqi Prime Minister Nuri El-Maliki and EU Commission Chairman Jose Manuel Barroso attended the Nabucco Summit and signature ceremony. Approximately 330 members of the press, 100 of whom were aliens, were accredited for the summit followed by a large number of local and foreign journalists.

bir şekilde ortaya çıkacağını söyledi. Erdoğan, Nabucco Projesi'nin yedi yıl önce Avusturya'nın şirketi ve BOTAŞ'ın işbirliğiyle başlatıldığını anımsatarak, Macaristan, Romanya ve Bulgaristan'ın ilgili şirketlerinin katılımıyla projenin yeni bir ivme ve heyecan kazandığını belirtti.

Son olarak, 2007 yılında Alman şirketinin projeye iştirak ettiğini anımsatan Erdoğan, sözlerine şöyle devam etti: "Bugün geldiğimiz noktada işte bu tarihi anı simgeleyen törenle projede çok ciddi bir aşama kaydediliyor. Hep birlikte imzalarını atacağımız anlaşmayla birlikte NABUCCO Projesi'ni fiiliyata geçiriyor ve projenin hukuki altyapısını oluşturuyoruz. Ülkelerimiz için, dostluk ve barış için, gelecek nesillerin refahı için bugün burada çok önemli bir adım atıyoruz.

Proje tamamlanıp gaz sevkiyatı başladığında inanıyorum ki tüm bu coğrafya her açıdan farklı bir konuma yükselmiş olacaktır. Bu tarihi ana sizlerle birlikte şahit olmaktan, bu tarihi imza törenine ev sahipliği yapıyor olmaktan büyük gurur ve bahtiyarlık duyduğumuzu özellikle ifade ediyor, anlaşmanın ülkelerimiz, halklarımız için hayırlı olmasını diliyorum."

Türkiye'nin, başta Orta Doğu ve Hazar Havzası olmak üzere dünyanın ispatlanmış doğal gaz rezervlerinin yaklaşık üçte ikisinin bulunduğu bir bölgede yer aldığını belirten Erdoğan, şunları kaydetti: "Bazı çevreler Nabucco Projesi'ni bir rüya olarak adlandırmaya devam ediyorlar. Ancak unutmamalıyız ki zamanında Bakü-Tiflis-Ceyhan projesi de rüya olarak yorumlanmıştı. Nabucco Projesi'nin hayata geçirilmesinin diğer projelere de hız kazandıracağına inanıyorum.

Bu çerçevede Azerbaycan, Türkmenistan, Irak ve Mısır başta olmak üzere Hazar ve Ortadoğu bölgelerinde bulunan kayda değer doğal gaz üreticisi ülkelerin Avrupa enerji güvenliği denklemine katılmaları samimi temennimizdir. Şartlar elverdiğinde İran gazının da Nabucco Boru Hattı üzerinden Avrupa'ya ihraç edilmesini arzu ediyoruz. Aynı şekilde Rus gazının da bir gün Nabucco vasıtasıyla Avrupa piyasalarına sunulmasının mümkün olacağına inanıyoruz."

Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan said that it will be revealed clearly that Turkey has to be a member of EU just from the perspective of energy. Reminding that the Nabucco project was started with collaboration of Austria's company and BOTAŞ seven years ago, Erdoğan noted that the project gained a new momentum and enthusiasm with the participation of the applicable companies from Hungary, Rumania and Bulgaria. Reminding that lastly the German company joined the project in 2007, Erdoğan continued; "At the point we reached today, very serious progress is being recorded on the project with this ceremony symbolizing this historical moment. We are activating the Nabucco project and forming the legal infrastructure of the project with this agreement we will sign all of us together. Today, we are taking a very important step for our countries for friendship and peace and the welfare of future generations. When the project is completed and shipment of gas starts, I believe that all this geography will have been elevated to a position different from each perspective. I would like to specially emphasize that I am very proud and happy to witness this historical moment together with you and to be hosting this historical signing ceremony and hope that the agreement is beneficial for our countries and peoples".

Noting that Turkey is situated in an area which accounts for approximately two thirds of the proven natural gas reserves of the world lead by the Middle East and the Caspian Region, Erdoğan added; "Some circles continue to call the Nabucco Project a dream. But we should not forget that comments were made at the time that the Baku-Tbilisi-Ceyhan Project was also a dream. I believe that the launching of the Nabucco Project will allow other projects to gain momentum, too. In this context, our profound wish is that other notable natural gas producer countries lead by Azerbaijan, Turkmenistan, Iraq and Egypt join the European energy security equation. Our desire is that when conditions allow, Iranian gas will be exported to Europe through the Nabucco pipeline too. In the same manner, we believe that it will be possible for Russian gas to be offered to the European markets through Nabucco someday."

Türkiye-Rusya arasında hassas imza

Sensitive signing between Turkey and Russia

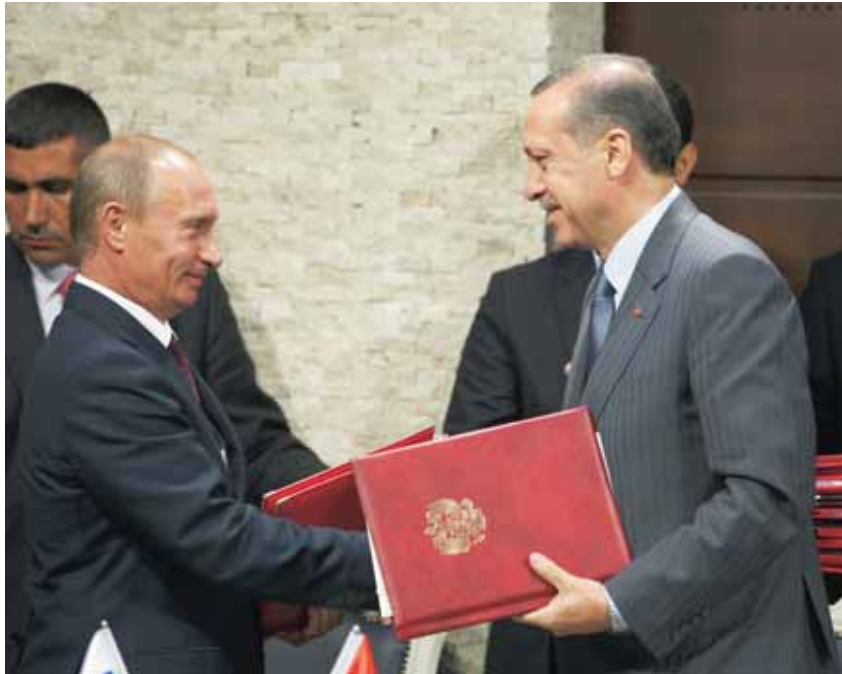
Ankara'da Türkiye ve Rusya arasında enerji konulu on ikisi hükümetler arası yirmi ayrı belge imzalandı.

Twenty separate documents were signed, twelve of which are between governments, on the subject of energy between Turkey and Russia in Ankara

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Rusya Federasyonu Başbakanı Vladimir Putin kritik "Gaz alanında işbirliği" ve "Petrol alanında işbirliği" protokollerine imza attı. Törene İtalya Başbakanı Silvio Berlusconi de katıldı. Bu imzayla Türkiye, Rusya'ya Güney Akım boru hattının Karadeniz'de, Türkiye ekonomik bölgesinden geçmesi için gerekli araştırma çalışmalarının yapılması iznini vermiş oldu. Güney Akım projesinin Rus Gazprom ve İtalyan ENI ortaklığıyla yapılması planlanıyor. Güney Akım doğal gaz boru hattına Türkiye'nin de katılımı, Karadeniz'de Türk suları üzerinden nakliyat yapılmasına olanak verecek. İmzayla, Türkiye'nin Rusya'dan doğal gaz alımına imkân sağlayan ve 2011'de bitecek olan anlaşmanın süresi de uzatıldı. Gümrük rejimlerinin basitleştirilmesi konusunu da ele aldıklarını söyleyen Putin, imzalanan belge ile iki ülke arasında biri deniz biri de kara olmak üzere iki tane ek yeşil koridor açılmasını kararlaştırdıklarını bildirdi. Putin, bu sayede Rusya'ya giriş yapan Türk mallarının listesinin genişletilmesi konusunda fikir birliğine varıldığını belirtti. Törende, TÜBİTAK ile ROSCOSMOS arasında da protokol imzalanırken, hükümetler arası on iki protokolün yanı sıra TÜPRAŞ, TETAŞ, TPAO, AKSA ENERJİ A.Ş., Postolgun Dış Ticaret, Çalık Holding gibi şirketlerle Rus ortakları arasındaki sekiz belge de imzaya açıldı. Böylece yirmi belgeye imza konuldu.

Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan, Russian Federation President Vladimir Putin signed critical "gas collaboration" and "petroleum collaboration" protocols. Italian Prime Minister Silvio Berlusconi was also present at the ceremony. With this signing, Turkey allows Russia to carry out the necessary exploration activities for the South Stream pipeline to go through the Turkish economic zone in the Black Sea. The South Stream project is planned to be built with Russian Gazprom and Italian ENI collaboration. Turkey's participation in the South Stream natural gas pipeline will allow transportation in the Black Sea over Turkish territorial waters. With this signing, the terms of the agreement allowing Turkey to purchase natural gas from Russia which will expire in 2011 was extended. Putin, who noted that they also discussed the matter of the simplification of customs regimes, pointed out that they decided that two additional green corridors are opened; one through sea and the other one through land between the two countries by the signed document. Putin stated that hence they reached a consensus for expansion of the list of Turkish goods entering Russia. While a protocol was signed between TÜBİTAK and ROSCOSMOS at the ceremony, in addition to twelve protocols between governments, eight documents between companies like TÜPRAŞ, TETAŞ, TPAO, AKSA ENERJİ A.Ş., Postolgun Dış Ticaret and Çalık Holding and their Russian partners were made available for signing. Hence, twenty documents were signed in total.

Jeotermalde 16 milyar dolarlık büyüklük

16 billion Dollar magnitude in Geothermal

Türkiye Jeotermal Enerji Derneği Başkanı Orhan Mertoğlu, Türkiye'de jeotermal enerjisinden yararlanma hedeflerine ulaşılması durumunda, jeotermal enerjisindeki ekonomik büyüklüğün 2013 yılında 16 milyar dolara ulaşacağını belirtti. Mertoğlu, Hollanda Yüksek Öğretim Enstitüsü Ankara'nın (NIHA) düzenlediği, "İç Anadolu'da Jeotermal Enerjinin Değerlendirilmesi" konulu seminerde yaptığı konuşmada, jeotermal enerjiden elde edilen elektriğin nükleer enerjiden elde edilen elektrik üretiminden daha az maliyetli olduğunu söyledi.

Dünyanın elektrik ihtiyacının yüzde 7,5'inin nükleer enerjilerle karşılandığını, jeotermal enerjinin payının ise yüzde 5 olduğunu kaydeden Mertoğlu, jeotermal enerjide zengin bir kuşakta olan Türkiye'nin, ihale yarışmasında yüksek teklif verilen nükleer enerji konusunda ısrar etmesini anlaşılır bulmadığını söyledi. Mertoğlu, Türkiye'de jeotermal enerjisinde yeni saha çalışmalarına ihtiyaç duyulduğunu, jeotermal enerjinin, elektrik üretiminin yanı sıra ısıtma, termal turizm, seracılık, kurutma, balıkçılık alanlarında da kullanıldığını kaydetti. Türkiye'nin jeotermaldeki mevcut durumunu değerlendiren Mertoğlu, şehir, konut, termal, tesis ve sera merkezi ısıtımalarında kullanılmak üzere 125 bin konut eşdeğerinde kapasite bulunduğunu, kaplıca kullanımındaki kapasitenin ise 220 kaplıca olduğunu anlattı.

Mertoğlu, rüzgâr enerjisinde kapasitenin yüzde 35'inin, hidroenerjide ise yüzde 50'sinin kullanıldığının altını çizerek, jeotermal enerjide kapasite kullanımının yüzde 95 gibi oldukça yüksek seviyelerde olduğunu bildirdi.

Turkish Geothermal Energy Association President Orhan Mertoğlu said that the economic magnitude in geothermal energy will reach 16 billion Dollars in 2013 should the targets of exploiting geothermal energy are met in Turkey. In his speech at the seminar "Use of Geothermal Energy in Central Anatolia" organized by Holland Higher Education Institute Ankara (NIHA), Mertoğlu said that the electricity derived from geothermal energy has a lower cost than the electricity generation from nuclear energy.

Mertoğlu, noting that the share of geothermal energy is 5 percent, while 7.5 percent of the electric demand in the world is met by nuclear energy, said that he does not find it understandable that Turkey, which is in a rich geothermal energy band, insists on nuclear energy where too high a bid was submitted in the tender. Mertoğlu noted that new field studies are required on geothermal energy in Turkey and the geothermal energy is used in addition to electricity generation in the fields of heating, spa tourism, greenhouses, drying and fishing.

Evaluating Turkey's present state in geothermal energy, Mertoğlu explained that there is a capacity equivalent to 125 homes to be used in city, housing, thermal facilities and greenhouses, with the capacity for spa use is 220 spas. Underscoring that in wind energy, 35 percent of the capacity is being used and this figure is 50 percent for hydroenergy, Mertoğlu said that capacity utilization was at rather high levels like 95 percent in geothermal energy.